

**Výročná správa za účtovné obdobie
k 31.12.2019**

Obchodné meno

účtovnej jednotky: Poľnohospodárske družstvo Stará Turá

Sídlo: Družstevná 679, 916 01 Stará Turá

Vyhotovená dňa: 17.8.2020

Podpis člena štatutár. orgánu
účtovnej jednotky

Prerokovaná dňa: 19.8.2020

Podpis osoby zodpovedajúcej za
Vyhotovenie výročnej správy

PD Stará Turá vzniklo v r. 1950 združstevňovaním v oblasti Starej Turej pod názvom Jednotné roľnícke družstvo. V r. 1977 došlo k zlúčeniu JRD Stará Turá a JRD Hrašné. Družstvo pokračovalo pod názvom JRD Stará Turá. V r. 1993 došlo k premenovaniu v rámci transformácie na Poľnohospodárske družstvo Stará Turá. Družstvo bolo historicky orientované na živočíšnu a rastlinnú výrobu. V čase pred transformáciou sme vlastnili pridružené výroby a to: kovovýroba, drevovýroba, stavebná. V rastlinnej výrobe sa pestoval chmeľ, ľan, zemiaky, liečivé rastliny, obiloviny a strukoviny. V živočíšnej výrobe sme chovali hov. Dobytok, ošípané a hydinu. Po transformácii došlo k zrušeniu pridružených výroby, zmene v chove a znížení počtu pestovaných plodín. Hlavným dôvodom bol nedostatok pracovníkov, nezájem o naše výrobky, ale i cenotvorba.

PD Stará Turá v r. 2019 hospodáril na výmere 1 959,77 ha p.p., z toho orná pôda 1428,92 ha a TTP o výmere 530,85 ha. V živočíšnej výrobe pokračujeme chovom HD a to dojnice a výkrm býkov. Chovali sme 421 ks HD, z toho 163 ks dojnice, 63 ks teliat do 6 mesiacov, 83 ks býkov a 108 ks jalovic. Stále sa potvrdzuje, že príjem za produkciu ŽV je pre družstvo dôležitý, hlavne z dôvodu pravidelných mesačných tržieb. Sucho v r. 2019 ovplyvnilo úrody RV nielen v obilovinách, ale aj v krmovinách. Nedostatok silážnej kukurice sme pocítili hlavne v mesiaci august, keď sme boli nútení siláž nakupovať. Všetky výroby naďalej ovplyvňuje nedostatok kvalitných pracovníkov. Nakoľko sme družstvo sídliace priamo v meste Stará Turá, kde je nadbytok pracovných príležitostí, o prácu na družstve je malý záujem. Veľkým problémom je nestabilita výrobných cien a stále zdražovanie vstupov do všetkých výroby.

1. Vývoj a stav finančného hospodárenia

1. Výsledky rastlinnej výroby

Plodina	Priemerná ha úroda v t			
	2017	2018	2019	Plán 2020
Pšenica	4,14	2,85	3,32	4,0
Raž	-	3,37	3,12	3,5
Jačmeň	2,75	2,30	3,24	3,5
Ovos	1,87	2,21	1,53	3,0
Repka	2,13	2,47	1,81	2,8
Kukurica zelená	15,77	21,50	14,73	30,0

Vlastné nákl. na l t/EUR

Plodina	2017	2018	2019
Pšenica	205,95	303,-	237,-
Jačmeň	274,54	263,-	317,-
Ovos	280,95	108,-	538,-
Repka	580,97	413,3	679,-
Kukurica siláž	72,90	30	69,-

Výsledky rastlinnej výroby sú nielen odrazom úrodnosti pôdy, ale hlavne počasia. Porasty sa na jeseň 2018 založili dobre a dávali predpoklad dobrých úrod. Všetko zmenilo zimné obdobie a počasie na jar a v lete. Studený a daždivý máj ovplyvnil úrodu nielen preto, že sme nemohli vykonávať agrotechnické operácie v požadovaných termínoch. Extrémne sucha a vysoké teploty v júni už poukazovali na nízke úrody, čo sa aj potvrdilo. Úroda pšenice 3,32 t/ha je najnižšia za niekoľko desaťročí. Nízke úrody boli aj u ostatných obilovín. Úroda repky 1,81 t/ha znamenala obrovský prepád v tržbách. Všetky plodiny dostali všetku výživu a ochranu v požadovanom objeme. To znamenalo náklady normálne, no tržby extrémne nízke. Katastrofálny stav bol v krmovinách. Silážne kukurice trpeli nielen počasím, ale obrovské množstvo zničilo diviacia zver. Nízka úroda znamenala nedostatok siláže v roku 2020, čo tiež ovplyvnilo produkciu mlieka. Počasie ovplyvnilo negatívne aj výrobu sena a senáže. Orientácia RV na našom družstve je zameraná na obiloviny a krmoviny. Touto cestou chceme pokračovať, lebo pokusy pestovať špeciálne plodiny nedopadli vždy úspešne. Je otáznave aj pestovanie jarných obilovín, lebo vzhľadom na počasie tieto nevykazujú požadovanú úrodnosť. Je potrebné prehodnotiť oševný plán a zredukovať výmeru u krmovín a silážnej kukurice vzhľadom na súčasné stavy HD.

2. Výsledky živočíšnej výroby

Stavy hospodárskych zvierat a ich úžitkovosť

Druh zvierat	2017	2018	2019
Dojnice	156 ks	163 ks	163 ks
Ročná dojivosť	7 516	7 522	6 898
Teľatá do 6-mes.	63 ks	65 ks	67 ks
Prír. na ks/deň	0,845	0,849	0,860
Výkrm HD	95 ks	106 ks	83 ks
Prír. na ks/deň	0,701	0,813	0,722
Jalovice	85 ks	97 ks	108 ks
Prír. na ks/deň	0,709	0,729	0,735

Živočíšna výroba stále vykazuje záporný hospodársky výsledok. Nízka cena mlieka neodrkadľuje výrobné náklady a ku koncu roka sa cena ešte znížila. Stavy dojníc sú závislé na reprodukcii. Niekoľko rokov dozadu sa stavy dojníc znižovali ročne v priemere o 10 ks. V r. 2019 sa nám podarilo stav udržať, stabilizovať a našou snahou bude základné stádo dojníc zvyšovať. Napriek rovnakému stavu sa celková produkcia mlieka znížila, čo je dôsledok pripúšťania v roku 2018. V roku 2019 sa urobili všetky opatrenia, aby sa reprodukcia zlepšila a zvýšila sa aj produkcia mlieka. Stálym problémom je farma OMD, kde vykazujeme každoročne vysokú stratu. Pri dostatku krmovín sa javí výkrm býkov ako opodstatnený, no vzhľadom na výkupné ceny a naše náklady, nie je výkrm rentabilný.

Živočíšna výroba je všeobecným problémom. Pri nízkej úrodnosti našich parciel musíme rátať so zvýšenými nákladmi pri výrobe krmovín, čo priamo ovplyvňuje celú živočíšnu výrobu. HD musíme chovať vzhľadom na zaťaženosť na TTP, čo je u nás 180 dobytčích jednotiek. Túto podmienku musíme splniť, ak chceme mať vyplatené prostriedky na sťažené prírodné podmienky – ANC.

K chovu ošípaných sme nepristúpili ani v r. 2019, vzhľadom na nízke výkupné ceny, to by znamenalo ďalšiu stratu.

Problémom naďalej zostáva nedostatok pracovníkov pre živočíšnu výrobu. Podarilo sa nám pracovníkov prijať, nie však v dostatočnom množstve a kvalite. Do budúcnosti je potrebné všetky naše chovy ekonomicky prehodnotiť a rozhodnúť sa, čo v budúcnosti bude pre nás ziskové.

Výsledok hospodárenia podľa stredísk /v celých EUR/

Stredisko	2017	2018	2019
Rastlinná výroba	36 370	94 195,-	58 038,-
ŽV Stará Turá	- 74 008	- 47 423,-	- 60 914,-
OMD	- 96 929	- 70 751	- 115 897,-
Mechanizácia	- 36 790	- 111 995	- 91 255,-

4. Výsledky finančného hospodárenia

Tržby a výnosy	2017	2018	2019	Plán 2020
Tržby za výrobky	396 618	402 897	321 947	500 000
Tržby za mlieko	351 875	379 525	354 596	370 000
Tržby za zvieratá	61 447	71 595	68 227	70 000
Tržby za práce a služ	35 906	47 234	39 257	36 000
Aktivácia	37 211	57 620	43 942	48 000
Dotácie	562 016	597 281	573 650	580 000
Tržby kovovýroba	5 523	522	884	1 500
Výnosy celkom	1 422 552	1 635 255	1 514 284	1 585 500

Náklady podľa druhov

Materiálové náklady	571 090	671 142	606 468	630 000
Spotreba nákup. osív	66 683	83 117	65 922	75 000
Spotreba nákup.hnoj	64 453	29 497	77 620	80 000
Spotr. nákup. CHOP	106 523	142 322	74 839	80 000
-,,- krmív	98 743	119 837	117 151	110 000
-,,- PHM	134 979	175 745	159 294	150 000
Služby od cudzích	166 317	187 315	223 283	200 000
Os.nákl. + sociál.	614 042	624 431	628 340	630 000
Odpisy	147 297	138 415	139 765	140 000
Ost. fin.nákl.	3 168	3 224	2 019	3 000
Náklady celkom	1 593 828	1 789 886	1 790 488	1 600 003

Rastlinná výroba dosiahla kladný hospodársky výsledok. Tento výsledok je síce kladný, ale vzhľadom na veľmi zlé úrody je minimálny a pre družstvo zlý. Živočíšna výroba zvýšila medziročne stratu, čo bolo odrazom nielen nižších výkupných cien, ale i nižšej produkcie. Vzhľadom na uskutočnené opatrenia sa nepodarilo zlepšiť hospodárenie družstva, čo v najväčšej miere ovplyvnilo nepriaznivé počasie v r. 2019.

5. Obstaranie dlhodobého majetku v r. 2019

Názov obstar. majetku:	Obstaráv. cena:
Obilný kombajn MF BETA	140 000,- /leasing VÚB/

6. Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2019

Peňažné prostriedky na bankovom účte:	32 475,- EUR
Pohľadávky z obchod. styku spolu:	39 363,- EUR
Záväzky spolu:	925 577,-
- Z toho krátkodobé záväzky	703 183,-
- Rezervy	42 452,-

Výsledok hospodárenia za účt. obdobie za r. 2019 je strata – 282 551,- EUR.

Predpokladané rozdelenie hosp. výsledku je preúčt. na účet neuhradená strata minulých rokov.

Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva v r. 2020

Zámer RV

Plodina	výmera ha	celk. úroda v t	úroda v t/ha
Pšenica	417,94	1 671,76	4,00
Raž	40,46	141,61	3,50
Jačmeň	103,73	363,05	3,50
Ovos	68,56	205,68	3,00
Repka	180,35	504,98	2,80
Kukurica siláž	184,58	5 537,40	30,0

Plán: tržby za výrobky RV: 500 000,- EUR

Zámer ŽV

Plánovaná produkcia mlieka: 1 250 000 litrov

Ročná dojivosť na 1 ks: 8 500 litrov

Prírastky:

Teľatá: 0,850 kg ks/deň

Jalovice: 0,700 kg ks/deň

Býci: 0,820 kg ks/deň

Tržby ŽV na rok 2018 488 000,- EUR

Zhodnotenie plánu na rok 2020

Čerpanie nákl. vo výške 1 600 003,- EUR

Dosiahnutie výnosov: 1 585 500,-

Predpokladaný výsledok: - 14 503,- EUR

Na základe vypracovaného plánu je predpoklad na r. 2020 nasledovný:

Náklady sú plánované 1 600 003,- € a výnosy 1 585 500,- €. Výsledok hospodárenia v r 2020 je plánovaný -14 503,- €.

Výsledok hospodárenia za rok 2020 vychádza podľa našich plánov záporný. Našou snahou bolo plán na tento rok urobiť objektívne s prihliadnutím na všetky plusy a mínusy hospodárenia.

Do budúcnosti je plánované zvýšiť stavy HD vo všetkých kategóriách. V prípade zvýšenia a stabilizácie cien ošípaných je predpoklad chovu, nakoľko priestory pre chov sú pripravené. Plánujme prenájom obchodu, kde chceme predávať vlastnú produkciu, t.j. mlieko a finalizovať mäso. To dáva predpoklad zvýšenie tržieb. Je nevyhnutné prehodnotiť oševný plán, nielen čo sa týka skladby plodín, ale i obsiatych ha. Cieľom je zvýšiť podiel tržných plodín na priamy predaj.

Všetko je závislé aj na podpore zo strany štátu, t.j. hlavne podpora živočíšnej výroby. Zatiaľ je to opačne, náklady sa zvyšujú zo strany miest a obcí, zvýšením daní.

Problém vzniká aj s výškou nájmu za pôdu od SPF, kde nájomné je nespravodlivé a neberie v úvahu bonitu našej pôdy a skutočne obhospodarovanú výmeru.